

**Avrupa Yükseköğretim Alanı (AYA) Oluşturulmasına Dönük
Budapeşte-Viyana Deklarasyonu (BVD)
12 Mart 2010**

- 1- Biz, Bologna Sürecine katılan ülkelerdeki yükseköğretimden sorumlu bakanlar, 1999 Bologna Bildirgesinde öngörüldüğü üzere, Avrupa Yükseköğretim Alanı (AYA)'nın oluşturulması amacıyla, Budapeşte'de ve Viyana'da, 11 ve 12 Mart 2010 tarihlerinde buluştuk.
- 2- Üzerinde mutabık olduğumuz ülke katılım şartları temelinde, Kazakistan'ın AYA'ya katılımından memnuniyet duymaktayız.
- 3- 1999 Bologna Bildirgesi, kendi yeterliliklerinin adil ve sorunsuz bir şekilde tanındığı bir hareketlilikten yararlanan öğrencilerin, kendilerine en uygun eğitim kanallarını bulabildikleri; yükseköğretim kurumlarının eğitime önem veren öğretim elemanlarıyla, bilgi toplumundaki muhtelif misyonlarını gerçekleştirebildikleri, uluslararası düzeyde rekabet edebilir ve cazip bir 2010 AYA vizyonu ile yola çıkmıştır.
- 4- 1999'dan beri, Avrupa Kültür Konvansiyonuna taraf olan 47 ülke, bu bildiirgeyi imzalayarak, söz konusu vizyonun gerektirdiği yükümlülüğün altına girmiş ve bu amaca ulaşmak için de ciddi ilerlemeler kaydetmiş durumdadır. Kamu otoriteleri, yükseköğretim kurumları, öğrencileri ve öğretim üyeleri, işverenler, kalite güvence ajansları, uluslar arası organizasyonlar ve Avrupa kurumları arasında benzersiz bir ortaklık dâhilinde, yükseköğretim sistemlerinin, dillerin ve kültürlerin çeşitliliğine saygı, işbirliği ve güven üzerine kurulu bir Avrupa Yükseköğretim Alanı inşa etmek için bir reformlar dizisine girişmiş durumdayız.
- 5- Bologna Süreci ve bunun sonucunda oluşan AYA, yükseköğretimde emsalsiz bir bölgesel ve sınır ötesi işbirliği örneği olarak, küresel anlamda Avrupa Yükseköğretimini daha görünür kılmış ve Dünyanın diğer bölgelerinde oldukça ciddi bir ilgi uyandırmıştır. Bu ilgiyi memnuniyetle karşılıyor ve Dünya çapındaki ortaklarımızla işbirliği ve diyalog politikamızı yoğunlaştırmayı arzuluyoruz.
- 6- Bağımsız değerlendirme ve paydaş raporlarını incelemiş bulunmaktayız. Yükseköğretim kurumları, öğrenci ve öğretim üyelerinin gittikçe artan oranlarda Bologna Sürecinin hedeflerini içselleştirdikleri tespitini oldukça memnun edici bulmaktayız. Bologna Reformlarının uygulanmasında önemli başarılar kaydedilmiş olmakla birlikte, raporlar göstermiştir ki, derece ve müfredat reformu, kalite güvencesi, tanıma, hareketlilik ve sosyal boyut gibi AYA faaliyet alanlarındaki uygulamalar farklılaşmaktadır. Bazı ülkelerde yakın zamanda meydana gelen, aslında Bologna Süreciyle doğrudan ilgili olmayan değerlendirme ve gelişmelere de kısmen dönük protestolar bize göstermiştir ki, Bologna hedefleri ve reformları uygun bir şekilde uygulanmamakta ve anlatılmamaktadır. Öğrenciler ve öğretim üyelerinin içinden yükselen eleştirilere kulak verip itibar edeceğiz. AYA'ya ulaşmak için Avrupa düzeyinde ve ulusal, özellikle de kurumsal düzeyde, öğrenci ve öğretim üyelerini de dâhil ederek, ilave bazı uyarlamalar ve çalışmaların gerekli olduğunu not ediyoruz.
- 7- Bakanlar olarak bizler, Leuven/Louvain-la-Neuve Bildirgesinde önümüzdeki 10 yıl için öngörülen takvime tam olarak ve amaçlarına uygun bir şekilde bağlılığımızı taahhüt ediyoruz. Yükseköğretim kurumları, öğretim elemanları, öğrencileri ve diğer paydaşlarıyla yakın bir işbirliği halinde, herkes için kaliteli bir yükseköğretim sağlamak, yükseköğretim mezunu istihdamını geliştirmek, yükseköğretim kurumlarında öğrenme ve öğretmeyi geliştirmek, öğrenci ve öğretim üyelerinin daha mobil olması yönündeki mevcut reformların, başarılı bir şekilde üstesinden gelinmesini sağlamak için, çalışmalarımızı daha da yoğunlaştıracamız. Ulusal düzeyde, tüm paydaşlar ve genel olarak da toplumun Bologna Sürecine ilişkin iletişimi ve sürecin anlaşılması için çaba göstereceğiz.

8- Bakanlar olarak bizler, sosyal kaynaşma ve uyumu güçlendirmek ve barışçıl demokratik toplumların teşvikinde yükseköğretim kurumlarının oynadığı rolün altını çizmek ve AYA'nın prensipleri olarak yükseköğretim kurumlarının hesap verebilirlikleri ve özerklikleri gibi akademik özgürlüğünü de teminat altına almayı vaat ediyoruz.

9- Kişisel gelişimleri kadar, demokratik vatandaşlar olarak yaşamları ve kariyerlerini de ilerleten, yeterlik, yetenek ve bilgi elde etme fırsatını öğrenenlere sağlayan, AYA'yı bir gerçeğe dönüştürmede - kurumsal liderler, öğretmenler, araştırmacılar, idari görevliler ve öğrenciler den oluşan- akademi camiasının kritik rolünün önemini farkındayız. Ayrıca öğretim üyelerinin görevlerini yerine getirmeleri için daha teşvik edici ve destekleyici bir akademik çevreye ihtiyaç duyulduğunun da bilincindeyiz. AYA'nın daha da gelişmesi ve uygulanması kapsamında öğrenci ve öğretim üyelerinin daha da etkili bir şekilde dâhil edilmesine yönelik çalışmalara yoğunlaşacağız. Kurumsal ve ulusal düzey ile Avrupa düzeyinde karar verme mekanizmalarına öğrenci ve öğretim üyelerinin katılımını tamamen desteklemekteyiz.

10- Eğitimin her türünde, öğreneni güçlendirmenin bir yolu olarak öğrenci merkezli öğrenmeyi teşvik etmek ve ilham verici bir öğrenme ve çalışma ortamını oluşturmak için, süreçteki tüm aktörlere çağrıda bulunuyoruz. Bu, aynı zamanda öğretmen ve araştırmacıların işbirliğini de zorunlu kılmaktadır.

11- Bakanlar olarak bizler, tekrar teyit ederiz ki, yükseköğretim kamusal bir sorumluluktur. Kendimizi, içinde bulunduğumuz ekonomik açıdan sıkıntılı döneme rağmen, yükseköğretim kurumlarının kamu otoritelerince kurulan ve denetlenen bir çerçeve dâhilinde gerekli kaynaklara ulaşmasının garantörü olmaya adanmış bulunuyoruz. Yükseköğretimin, bilginin gittikçe daha da itici güç olduğu bir Dünya'da sosyal ve ekonomik kalkınmanın ve yenileşmenin asıl lokomotifi olduğuna kani olmuş durumdayız. Bu nedenle, dikkatimizi özellikle dezavantajlı ve yeterince temsil edilmeyen gruplara yoğunlaştırarak, kaliteli bir eğitim için eşit şartları sağlamak amacıyla, sosyal boyut kapsamındaki çalışmalarımızı arttıracacağız.

12- Avrupa Yüksek öğretiminden sorumlu bakanlar olarak bizler, Bologna İzleme Grubundan, tüm AYA'nın eylem hatlarında ve üzerinde anlaşılmış olunan Bologna Prensiplerinin tam ve uygun bir şekilde uygulanmasının, özellikle ulusal ve kurumsal düzeyde kolaylaştırılması için alınacak tedbirleri, mevcut yöntemlerin yanı sıra çalışma ziyaretleri, eş-öğrenme ve diğer bilgi paylaşımı aktiviteleri gibi ek çalışma yöntemleri de geliştirerek, arz etmeye davet ediyoruz. Avrupa, AYA'yı sürekli güçlendirip geliştirerek ve ilerleterek, ve Avrupa Araştırma Alanından da sinerji alarak, önümüzdeki on yılın engel ve zorluklarının üstesinden gelmeyi başaracaktır.

13- Gelecek Bakanlar toplantımız, Leuven/Louvain-la-Neuve takvimini yürütmek ve mevcut ilerlemeyi sürdürmek amacıyla 26-27 Nisan 2012'de Romanya'nın ev sahipliğinde Bükreş te gerçekleşecektir.

Budapeşte-Viyana Deklarasyonu'nun orijinal metnine ulaşmak ve konferansla ilgili detaylı bilgi edinmek için

bkz: http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/Bologna/2010_conference/index.htm